

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI

Ro'yxatga olindi
№ BD 60411300

"TASDIQLAYMAN"

Direktor

Sh.R.Urakov

2022-yil "05" 09

LOGISTIKA

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 400000 – Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410000 – Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60411300 – Biznesni boshqarish

Kattaqo'rg'on – 2022

Fan/modul kodi		O'quv yili	Semestr	Kreditlar
MTF2505		2024-2025	5	5
Fan/modul kodi		Ta'lim tili		Haftadagi dars soatlari
MTF2505		O'zbek		4
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Logistika	60	90	150
2.	I. Fanning mazmuni - iqtisodiyotni yangilash va modernizasiya qilish sharoitida logistikaga kirish, uning asosiy prinsiplari, faoliyatini moddiy resurslar bilan ta'minlash; - logistikaning mohiyati va zarurligini ko'rib chiqqan holda, talabalarda shu sohada nazariy va amaliy professional bilimni shakllantirish; - logistikani vujudga kelishining mazmun-mohiyatini ochib berish; - logistikaning maqsadi, vazifalari va funksiyalarini ko'rib chiqish; - logistikaning ob'ekti va sub'ektini ko'rib tahlil qilish; -logistika tizimidagi iqtisodiy oqimlarning turlarini tahlil qilish; - logistikada menedjmentning mohiyati va tamoyillarini o'rganish; - logistikada zahiralarni boshqarish zaruriyatini o'rganish, logistika transaksion operatsiyalar mohiyatini ochib berish; - logistikada risklarni boshqarishni o'rganish; - logistikada boshqaruv strategiyalari va innovatsiyalarni o'rganish; - logistikaning samaradorligini tahlil qilishdan iborat - raqobatdoshligini ta'minlash bo'yicha yo'nalish ixtisosligiga mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.1. Fan tarkibiga qo'yidagi mavzular kiradi: 1-Mavzu. Logistikaga kirish fanining mohiyati, maqsadi vazifalari. Logistikaning rivojlanish tarixi. Logistikaning rivojlanish bosqichlari. Iqtisodiyotdagi moddiy vositalar oqimini boshqaruvida innovatsion logistik yondashuvning o'ziga xos xususiyatlari.			

2-Mavzu. O'zbekiston Respublikasida logistika xizmatining huquqiy asoslari.

Avtomobili transporti to'g'risidagi qonun hujjatlari to'g'risida tushuncha. Avtomobilda tashish turlari. Tashish shartnomasidan kelib chiqadigan majburiyatlar bo'yicha javobgarlik. Tashuvchi va mijozning huquq va majburiyatlari.

3-Mavzu: Logistik tizimining zamonaviy konsepsiya

Logistikaning funksiyalari va tamoyillari. Logistikaning konseptual tashkil etuvchilari. Logistikaning maqsad va tizimlari, Logistikaning marketing va ishlab chiqarishni rejalashtirish bilan funksional o'zaro bog'liqligi. Logistik tizim tushunchasi va uning faoliyatini baholash. Materiallar yetkazib berilishining vaqtinchalik to'xtashi yoki ularga qo'yilgan taklifning keskin oshib ketishi, materiallarni katta miqdorda va arzonroq narxda sotib olish hisobiga zaxiralar miqdorining ortib ketisliiga olib keladi.

4-Mavzu. Logistikada moddiy oqimlarni boshqarish va taqsimlashni tashkil qilish.

Moddiy oqimlarni tashkil etish va boshqarish. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimi va uning turlari. Zahiralarini boshqarish tizimida xarajatlar va zahiralarini nazorat qilish va boshqarish strategiyalari. Logistikada axborot oqimlarini innovasiyalar yordamida boshqarish.

5-Logistikada materiallarni boshqarish va tashkil qilish.

Moddiy oqim tushunchasi va uning harakatlanish sxemasi. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimlari. Moddiy oqimlar harakatlari sxemasining ta'rifi. Korxonalarning tashkiliy tuzilmalari va ularning logistika tomonidan boshqarish xizmatlari. Logistik boshqaruvni tashkil etish. Ishlab chiqarish logistikasining asosiy vazifasi korxonada moddiy oqimlarni boshqarishning integrallashgan tizimini tashkil etishdan iborat

6-Mavzu. Logistikada rejalashtirish va strategiyalar ishlab chiqish.

Logistik rejalashtirishning asosiy nuqtai nazarlari. Logistikada ekspert qarorlari va ekspert tizimlari. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari. Logistik menedjerlar tomonidan foydalaniladigan bashoratlash usullari.

7-Mavzu. Transport logistikasi.

Logistikada transport turlari to'g'risida tushuncha. Transport tariflari va ularni qo'llash qoidalari. Avtomobil transporti, temir yo'l transporti, havo va suv transporti orqali tovarlar tashishning o'ziga xos xususiyati.

8-Mavzu. Logistikada tizimida zahiralarini boshqarish tizimi.

Logistikani zahiralarini boshqarishda moliyaviy ko'rsatkichlar zarurligi. Logistika korxonasining faoliyatida moliyaviy ko'rsatkichlarning barqarorligi. Logistika korxonasida moliyaviy barqarorlikka ta'sir qiluvchi

omillar

9-Mavzu. Logistika tizimida moddiy resurslarni omborxonaga joylashtirish va taqsimlash.

Ombor xo'jaligining mohiyati va uning ahamiyati. Omborxona turlari to'g'risida tushuncha. Omborxonada yuklarni joylashtirish tartib taomillari. Ombor xo'jaligi va ta'minot. Ombor tanlashda ikkita yoi bor omborga egalik qilish yoki umumiy omborlardan Ibydalanish.

10-Mavzu. Xarid qilish logistikasi.

Xarid qilish logistikasining mohiyati. Xarid qilish logistikasida maxsulotlarni «aniq muddatlarda» etkazib berish tizimi va innovasiyalar. Xarid qilish faoliyatining muhim qismlari. Xarid qilishning ishlab chiqarish, sotish, omborlarda saqlash, transportlarda tashish, hamda mahsulot etkazib beruvchilar bilan bo'ladigan o'zaro aloqalarni muvofiqlashtirish

11-Mavzu: AXBOROT LOGISTIKASI.

Axborot logistikasi va uning tizimlari. Logistik axborot tizimlarining tuzilishi va faoliyati. Axborot infratuzilmasi. Logistikada avtom at raviskda identifikatsiyalash texnologiyasidan foydalanish. Axborot logistikasi tushunchasi va masalaiari. Ixigistikada axborot jarayonining asosiy funksiyal Axborot oqimi Axborot jarayoni. Logistik tizimda o'tadigan axborot jarayoni davomida quyidagi funksiyalar amalga oshiriladi.

12-Mavzu. Logistika tizimida boshqaruvni tashkil etish.

Strategik, taktik va operativ maqsadlar. Makrologistik va mikrologistik tizim to'g'risida tushuncha. Logistika tizimida boshqaruv jarayoni. Logistika tizimining menejment va marketing bilan o'zaro bog'liq jixatlari.

13-Mavzu. Logistikada servis xizmatlarini tashkil etish.

Logistik servis tizimining shakllanishi. Logistik xizmat ko'rsatish haqida tushuncha va logistik xizmat ko'rsatish tizimini shakllantirish. Logistik xizmat darajasi va logistik xizmat ko'rsatishning sifat mezonlari. Xizmat ko'rsatish harajatlarning xizmat darajasiga bog'liqligi.

14-Mavzu. Xalqaro transport yo'laklari tushunchasi, uning mohiyati va maqsadi.

Xalqaro transport yo'laklari to'g'risida tushuncha. O'zbekistonning janubiy, sharqiy, g'arbiy, shimoliy yo'nalishlariga chiqadigan xalqaro yo'laklar. Transport turini tanlash bo'yicha logistik jarayonlar. Xarajatlar, etkazib

berish sanalari va boshqa tavsiflar bo'yicha tashuv jarayonlari.

15-Mavzu. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari.

Differensiatsiyalashtirish (farqlash) strategiyasi. Sarflash bo'yicha peshqadamlik strategiyasi. Moddiy oqimlarni bashorat qilish. Strategik reja va uning ko'rsatkichlari. Ishlab chiqarishning moddiy ta'minotini rejalashtirish. Ta'minot va ishlab chiqarish manbalarini global joylashtirish strategiyasi.

III. Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlarida talabalar o'tilgan mavzular bo'yicha o'zlaridagi bilim va ko'nikmalari hamda malakalarini amaliy jihatdan mustahkamlab boradilar.

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda darslik va uslubiy qo'llanmalar asosida bilimlarni mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali o'quv vositalarni tayyorlash tavsiya etiladi.

Amaliy mashg'ulotlarning taxminiy tavsiya etiladigan mavzulari:

1. Logistikaga kirish fanining mohiyati, maqsadi vazifalari.
2. O'zbekiston Respublikasida logistika xizmatining huquqiy asoslari.
3. Logistik tizimining zamonaviy konsepsiya
4. Logistikada moddiy oqimlarni boshqarish va taqsimlashni tashkil qilish.
5. Logistikada materiallarni boshqarish va tashkil qilish.
6. Logistikada rejalashtirish va strategiyalar ishlab chiqish.
7. Transport logistikasi.
8. Logistikada tizimida zahiralarni boshqarish tizimi.
9. Logistika tizimida moddiy resurslarni omborxonaga joylashtirish va taqsimlash.
10. Xarid qilish logistikasi.
11. Axborot logistikasi
12. Logistika tizimida boshqaruvni tashkil etish.
13. Logistikada servis xizmatlarini tashkil etish.
14. Xalqaro transport yo'laklari tushunchasi, uning mohiyati va maqsadi.
15. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarni tashkil etishning shakli va

mazmuni

“Logistika” fanini o‘rganuvchi talabalar auditoriyada olgan nazariy bilimlarini mustahkamlash va modernizatsiyalashgan jamiytdagi zaif gurux va qatlamlar muammolarini echishda ko‘nikma hosil qilish uchun mustaqil ta‘lim tizimiga asoslanib, kafedra professor-o‘qituvchilari rahbarligida, mustaqil ish bajaradilar. Bunda ular qo‘shimcha adabiyotlarni o‘rganib hamda Internet saytlaridan foydalanib referatlar, esse, prezentatsiyalar va ilmiy dokladlar tayyorlaydilar, amaliy mashg‘ulot mavzusiga doir uy vazifalarini bajaradilar, ko‘rgazmali qurollar va slaydlar tayyorlaydilar.

Talaba mustaqil ishini tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanishga tavsiya etiladi.

- darslik va o‘quv qo‘llanmalar bo‘yicha fan mavzularini o‘rganish;
- tarqatma materiallar bo‘yicha ma‘ruzalar qismini o‘zlashtirish;
- komp’yuter texnologiyalari tizimlari bilan ishlash;
- maxsus adabiyotlar bo‘yicha referat, esse, prezentatsiyalar va konspektlar tayyorlash;
- talabaning o‘quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog‘liq bo‘lgan adabiyotlar, monografiya va ilmiy to‘plamlarni chuqur o‘rganish;
- interaktiv va muammoli o‘qitish jarayonida faol qatnashish;
- masofaviy (distsion) ta‘limni tashkil etishda qatnashish.

Fan bo‘yicha mustaqil ta‘lim topshiriqlari oldindan berilgan mavzular asosida taqdim etiladi:

1. Logistikaning rivojlanish bosqichlari
2. Avtomobilda tashish turlari
3. Tashish shartnomasidan kelib chiqadigan majburiyatlar bo'yicha javobgarlik
4. Logistikada zahiralarini boshqarish tizimi
5. O'zbekiston Respublikasida logistika xizmatining huquqiy asoslari
6. Moddiy oqimlarni boshqarish tizimi va uning turlari
7. Omborxonada yuklarni joylashtirish tartib taomillari.
8. Logistik xizmat ko'rsatish haqida tushuncha va logistik xizmat ko'rsatish tizimini shakllantirish
9. Xalqaro yuklarni tashishni tashkil etishning logistik elementlari
10. Logistika tizimida boshqaruv jarayoni
11. Logistikaga kirish fanining mohiyati, maqsadi vazifalari
12. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari
13. Logistika tizimining zamonaviy konsepsiyasi

14. Logistikada moddiy oqimlarni boshqarish va taqsimlashni tashkil qilish
15. Logistikada rejalashtirish va strategiyalar ishlab chiqish
16. Transport logistikasi
17. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari
18. Logistika tizimida moddiy resurslarni omborxonaga joylashtirish va taqsimlash
19. Xarid qilish logistikasi
20. Logistika tizimida boshqaruvni tashkil etish
21. Logistikada servis xizmatlarini tashkil etish
22. Transport va savdo hujjatlari. Transport tizimini axborotlar bilan ta'minlash
23. Xalqaro transport yo'laklari tushunchasi, uning mohiyati va maqsadi
24. Logistikaning funksiyalari va tamoyillari
25. Logistika faoliyatining strategiyasi va uning turlari
26. Logistik tizimda mahsulotlar taqsimotining asosiy va vositalari
27. Taqsimotni boshqarish tizimlari va strategiyasi
28. Logistikada transport turlari va vazifalari
29. Transport turlarini tanlash omillari
30. Transport masalasi va uni yechish tartibi

4.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari

Dasturda ko'rsatilgan mavzular ma'ruza, seminar shaklida olib boriladi, shuningdek, fanning dolzarb masalalari talabalarga mustaqil ish sifatida o'zlashtirish uchun beriladi. Fan zamonaviy pedagogik texnologiyalarning

- "Klaster";
- "Bumerang";
- "Fikrlar hujumi",
- "Munozarali dars",
- "FSMU" singari metodlari orqali hamda slaydlar, multimedia namoyishlari bilan o'tkaziladi va mashg'ulotlardagi ma'lumotlar multimedia vositalari yordamida taqdimot qilinadi.

5.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni muvaffaqiyatli topshirish.

6.	Asosiy adabiyotlar: 1. D.M. Umarova, M.A. Bo'ronova. Logistika O'quv qo'llanma Cho'lpon nomidagi NM IU, 254-B 2016 J.R. Qulmuxamedov, M.M. Aripjanov, K.M. Nazarov, F.R. Mirzayev, X.A. Mirgiyazov Logistika asoslari. Fan va texnologiya» nashriyoti, 2015. 162-B 3. A.V.Tebekin Logistika: Uchebnik dlya studentov visshix uchebnix zavedeniy. – izd., M.: Izdatelisko-torgovaya korporasiya «Dashkov i K°», 2018. – 354 s. Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Xo'jaev F.E., Po'latxo'jaeva D.M., Aytieva S.A. “Xalqaro logistika”. O'quv qo'llanma. T.: TDIU “Iqtisodchi” nashriyoti 2019 y. 2. Nerush V.N. Logistika Uchebnaya posobie /. – 2e izd., prereb. I dop.-M.: YuNITI – DANA, 2008. 3. Kucharov A.S., Sabirov O.Sh., Ishmanova D.N. Xalkaro transport tashuvlari. T.: TDIU. Ukuv kullanma. 2020 yil. 248 bet. Axborot manbaalari 1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali. 2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 3. www.tradingeconomics.com – ekonomicheskije pokazateli
7.	Fan dasturi SamDUKF kengashining 2022 yil 5 ^{sentabr} avgustagi 1 -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan modul uchun mas'ullar: L.Kuldoshev– SamDU KF, “Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi assistenti
9.	Taqrizchilar: O.N.Xaitov– SamDU KF Aniq va tabiiy fanlar fakulteti “Raqamli texnologiyalar va iqtisodiyot” kafedrasi o'qituvchisi (ichki) X.Karjavova- SamDU, Raqamli iqtisodiyot kafedrasi katta o'qituvchisi. (tashqi)